

SOPIMUS TYÖPAIKKARUOKAILUN KEHITTÄMISESTÄ

Sopijapuolet toteavat

että oikeaan aikaan nautittu terveellinen ravinto on osa terveellisistä elintavoista ja perusta henkisen ja ruumiillisen kunnon ylläpitämiselle sekä terveydelle ja työkyvylle

että työturvallisuuslain 10 § edellyttää, milloin se työntekijäin lukumäärän tai työn laadun ja jatkuvuuden huomioon ottaen on tarpeellista, että työpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä on ruokailua varten varattua ja sisustettua huonetilaa ja, jollei työpaikalla ole saatavissa valmistettua ruokaa, laitteisto mukana tuodun ruoan ja juoman säilyttämistä tai lämmittämistä varten ja

että Kansainvälisen työjärjestön 39:nnessä konferenssissaan hyväksymässä suosituksessa annetaan ohjeet muun muassa siitä, että aterioiden ja muiden ruokatarvikkeiden hintojen tulisi olla määrätty tavalla, joka eliminoi voitonäkökohtaan sosiaalitulojen toiminnasta. Suositus sisältää edelleen suosituksen niistä rahoituksen muodoista, jotka toimivallan omaavien viranomaisten, työnantajain ja työntekijäin olisi otettava huomioon.

Näitten tavoitteiden täyttämiseksi ja terveellisten ruokatottumusten edistämiseksi osapuolet ovat tehneet seuraavan

SOPIMUKSEN TYÖPAIKKARUOKAILUN KEHITTÄMISESTÄ

1 §

Työpaikkaruokailun järjestämisedellytykset ja -muodot

Työpaikkaruokailun järjestämisedellytyksiin vaikuttavat muun muassa työntekijöiden lukumäärä, työpaikan kuuluvien rakennusten ja sosiaalitulojen ikä ja sijainti sekä ruokailumahdollisuuksien käyttötarve. Merkittävää on myös, millä tavalla kullakin paikkakunnalla omaksutut ruokailutottumukset ovat muodostuneet.

Työpaikkaruokailun kehittämässä ovat näin ollen ratkaisevia työpaikkakohtaiset tilanteet ja ruokailuolosuhteet. Tavoitteena on, että työntekijöille voitaisiin työpaikasta ja työaikamuodosta riippumatta järjestää mahdollisuus ruokailuun.

Sopijapuolet pitävät tarkoituksenmukaisena, että työntekijöillä olisi tulevaisuudessa mahdollisuus nauttia oikein kokoonpantu ateria työpäivän aikana. Ravinnontarve työaikana voidaan kuitenkin tyydyttää useammalla tavalla. Tämän vuoksi on vastaisuudessa kiinnitettävä huomiota työpaikkaruokailun kehittämisen ohella muidenkin ruokailumuotojen kehittämiseen.

Eriytyisen työpaikkaruokalan järjestäminen - edellä mainitut edellytykset huomioon ottaen - tulee kysymykseen lähinnä suurimmissa työpaikoissa. Pienimmissä ja vanhemmissa työpaikoissa taloudelliset edellytykset työpaikkaruokalan perustamiseksi saattavat sitä vastoin olla vähäiset. Ottamalla huomioon useampien työpaikkojen mahdollisuus alueelliseen yhteistyöhön sekä uusien ruoan valmistus- ja jakelumenetelmien käyttöönottoon, on selvitettävä, miten tällaisissa tapauksissa voitaisiin päästä tarkoituksenmukaiseen lopputulokseen. Osapuolet toteavat lisäksi, että uusia teollisuuskyliä ja -taloja suunniteltaessa olisi jo suunnitteluvaiheessa pyrittävä ottamaan huomioon työpaikkaruokailun järjestäminen ja osapuolet tulevat tässä tarkoituksessa ottamaan yhteyttä asiasta päättäviin kunnallisiin viranomaisiin.

2 §

Työpaikkaruokailua koskeva yhteistyö työpaikoilla

Terveellisten ruokatottumusten edistäminen edellyttää osapuolten välistä yhteistyötä. Milloin työpaikan käytössä on työpaikkaruokala, tulee yhteistyöltä edellyttää kiinteämpiä muotoja. Yhteistyö voi tällöin tapahtua työsuojelutoimikunnassa, tuotantokomiteassa tai muussa paikallisesti sovittavassa tai totutussa yhteistyöelimessä.

3 §

Ruoan laatu ja hinta työpaikkaruokalassa

Erilaisista laatu- ja tasovaatimuksista sekä paikallisista järjestämisedellytyksistä riippuen työpaikkaruokaloissa tarjottavien aterioiden hinta saattaa vaihdella. Osapuolet suosittelivat kuitenkin, että

työpaikkaruokailun tapahtuessa työnantajan omistamissa tai hallitsemisissa tiloissa ruoan hintaan sisällytetäisiin enintään raaka-aine- ja työvoimakustannukset.

4 § Työmarkkinajärjestöjen välinen yhteistyö

Tämän sopimuksen tavoitteiden täyttämiseksi osapuolet asettavat pysyvän neuvottelukunnan. Neuvottelukunnan tehtävänä on

kerätä ja jakaa kokemuksia ja tietoutta terveellisistä ruokatottumuksista

laatia yleisiä suuntaviivoja tämän sopimuksen yhdenmukaiseksi soveltamiseksi

kehittää työpaikkaruokailua tarpeita vastaavalla tarkoituksenmukaisella tavalla sekä

seurata ja edistää liittojen tai niiden asettamien toimikuntien työtä.

Keskusliiton pyynnöstä neuvottelukunta voi lisäksi ottaa käsiteltäväkseen työpaikkaruokailun järjestämisestä ja toteuttamisesta koskevan yksittäisen kysymyksen sekä antaa siitä lausuntonsa. Ennen lausunnon antamista neuvottelukunnan on, mikäli mahdollista, perehdyttävä kyseessä olevan työpaikan olosuhteisiin ja suoritettuihin tutkimuksiin. Neuvottelukunnan lausunto on mahdollisimman nopeasti annettava kirjallisesti tiedoksi osapuolille. Kun lausunnossa on yksimielisesti päädytty tiettyyn ohjeeseen, on liittojen suositeltava ohjeen noudattamista. Neuvottelukuntaan kuuluu kahdeksan jäsentä, jolleivät liitot sovi muusta parillisesta jäsenluvusta. Kumpikin keskusliitto valitsee puolet neuvottelukunnan jäsenistä sekä näille varamiehet. Jäsenet ja varamiehet valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Neuvottelukunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Kumpikin osapuoli asettaa lisäksi neuvottelukunnan käyttöön sihteerin. Lisäksi neuvottelukunta voi kutsua käyttöönsä ulkopuolisia asiantuntijoita. Osapuolet vastaavat puoliksi neuvottelukunnan kustannuksista.

Liitot ryhtyvät neuvottelemaan työpaikkaruokailun kehittämisestä tämän sopimuksen periaatteiden ja keskusjärjestöjen asettaman neuvottelukunnan antamien

suuntaviivojen mukaisesti. Liittojen ja niiden tarvittaessa perustamien toimikuntien tulee pitää yhteyttä keskusjärjestöjen asettamaan neuvottelukuntaan.

Tämä sopimus sitoo allekirjoittaneiden keskusjärjestöjen lisäksi niitä keskusliittojen jäsenliittoja, jotka eivät 4.3.1976 mennessä ole ilmoittaneet jättävänsä sopimuksen ulkopuolelle.

Tämä sopimus tulee voimaan 5.3.1976 ja on voimassa toistaiseksi kuuden kuukauden irtisanomisajoin.

Helsingissä 12 päivänä helmi kuuta 1976

SUOMEN AMMATTILIITTOJEN KESKUSJÄRJESTÖ

Pekka Oksanen

LIIKETYÖNANTAJAIN KESKUSLIITTO

Kesä *Kauko Markkanen*

TYÖEHTOLIITTO

Kari Kangas *Matti Kumpulainen*